

TRENDS AND PROSPECTS OF MANAGEMENT DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF GLOBAL CHALLENGES

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE

Kherson-Kropyvnytskyi, Ukraine, 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kherson state Agrarian and Economic University (Ukraine)
Department of Agriculture and Irrigation of
Kherson Regional State Administration (Ukraine)
Southern State Agricultural Research Station of Institute of Water Problems and
Land Reclamation of NAAS (Ukraine)
Poltava State Agrarian Academy (Ukraine)
Institute for Research of Economic and Social Problems of Globalization,
European University (Georgia)
Technical University (Moldova)
Department of Operations Research, AGH University of Science and Technology
(Poland)

Materials of the

*III INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE*

**«TRENDS AND PROSPECTS OF MANAGEMENT
DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS
OF GLOBAL CHALLENGES»**

KHERSON STATE AGRARIAN AND ECONOMIC UNIVERSITY

Faculty of Economics

May 30, 2024

Kherson–Kropyvnytskyi – 2024

Матвієнко С.В.

канд. екон. наук,
ІЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика»,
Миколаїв, Україна

РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ЯК ПРОТИДІЯ ФОРМУВАННЮ ПРОБЛЕМНИХ КРЕДИТІВ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ

Ризик-орієнтований підхід – це стратегія управління, яка спрямована на ідентифікацію, оцінку і керування ризиками, пов'язаними з кредитними операціями, з метою запобігання формуванню проблемних кредитів. В контексті банківських установ України цей підхід стає особливо важливим, оскільки він дозволяє банкам мінімізувати фінансові втрати та зберігати стійкість фінансової системи. Основні принципи ризик-орієнтованого підходу включають:

1. Ідентифікація ризиків є першим кроком у ризик-орієнтованому підході до управління. Цей процес полягає у визначенні потенційних загроз та можливостей, які можуть вплинути на досягнення цілей організації. Основна мета ідентифікації ризиків - ретельно вивчити середовище, в якому функціонує організація, та виявити фактори, що можуть призвести до негативних наслідків.

Етапи ідентифікації ризиків:

1. *Аналіз середовища* – ретельне вивчення зовнішнього та внутрішнього середовища організації для виявлення потенційних загроз та можливостей.

2. *Визначення загроз* – ідентифікація конкретних подій або умов, які можуть призвести до виникнення ризику для організації. Це можуть бути фінансові, технологічні, економічні, політичні або природні фактори.

3. *Оцінка впливу* – аналіз вірогідності виникнення кожної загрози та її можливого впливу на діяльність організації. Це допомагає визначити, наскільки серйозним є кожен ризик та які ресурси потрібні для його управління.

4. *Категоризація ризиків* – ризики можна класифікувати за різними критеріями, такими як природа загрози, вірогідність виникнення, потенційний вплив тощо. Це допомагає організації спрямовувати свої ресурси на найбільш значущі ризики.

5. *Запис ідентифікованих ризиків* – важливо документувати всі ідентифіковані ризики, вказуючи їхній характер, вірогідність та потенційний вплив. Це створює основу для подальшого управління ризиками.

Ідентифікація ризиків є ключовим етапом у будь-якій системі управління ризиками, оскільки вона дозволяє організації розуміти своє оточення та підготуватися до можливих негативних наслідків. Вона є основою для подальших етапів управління ризиками, таких як оцінка, контроль та мінімізація ризиків.

2. Оцінка ризиків – це процес визначення потенційного впливу та ймовірності виникнення ризиків, ідентифікованих на попередньому етапі, на цілі організації або проекти. Цей процес дозволяє краще розуміти потенційні загрози та можливості та розробляти стратегії для їх управління. Етапи оцінки ризиків:

- *оцінка вірогідності* – визначення ймовірності виникнення кожного ідентифікованого ризику. Це може бути висока, середня або низька ймовірність в залежності від наявних даних та експертної оцінки.
- *оцінка впливу* – визначення потенційного впливу кожного ризику на цілі організації або проекту у випадку його виникнення. Це може бути великий, помірний або незначний вплив.

- *оцінка ризику* – шляхом комбінування оцінок вірогідності та впливу, кожному ризику присвоюється загальна оцінка ризику. Це дозволяє визначити, наскільки серйозним є кожен ризик для організації.
- *ранжування ризиків* – оцінені ризики ранжуються за їхньою загальною оцінкою ризику, щоб визначити, які з них є найбільшими пріоритетами для подальшого управління.
- *аналіз сукупності ризиків* - оцінка взаємозв'язку та кумулятивного впливу різних ризиків на організацію або проект. Це допомагає визначити загальний рівень ризику та розробити стратегії управління ризиками.
- *документування оцінок* – всі оцінки ризиків повинні бути детально задокументовані для подальшого використання у процесі управління ризиками та звітності.

3. Керування ризиками – це систематичний процес ідентифікації, оцінки, контролю та мінімізації ризиків, що можуть вплинути на досягнення цілей організації або проекту. Ефективне керування ризиками дозволяє забезпечити стійкість та надійність діяльності, запобігаючи можливим негативним наслідкам.

Основні методи керування ризиками:

- *уникнення ризику* – зменшення експозиції до ризику шляхом уникнення або усунення дій, які можуть призвести до його виникнення.
- *прийняття ризику* коли вплив ризику невеликий або коли вартість управління ризиком перевищує його потенційний вплив.
- *зменшення ризику* – застосування заходів для зниження ймовірності виникнення ризику або його впливу, наприклад, захист від технічних атак або страхування.
- *передача ризику* – передача частини або всього ризику іншій стороні, наприклад, за допомогою страхових полісів або угод про зовнішнє управління ризиками.

4. Моніторинг та контроль: банки повинні систематично моніторити кредитний портфель, вчасно виявляти можливі проблеми та реагувати на них, вживаючи відповідних заходів для зменшення ризиків невиклат.

5. Адекватність резервування: банки повинні мати адекватні резерви для покриття можливих втрат від невиклат по кредитах, враховуючи рівень ризику кожного кредиту та загальний ризик кредитного портфеля.

Реалізація ризик-орієнтованого підходу дозволить банкам зменшити ризик формування проблемних кредитів шляхом покращення якості кредитного портфеля та ефективного управління фінансовими ризиками. Такий підхід сприятиме підвищенню стійкості банківської системи та покращенню її репутації як надійного фінансового посередника.

Міценко В.К.

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня

Аверчева Н.О.

*доцент кафедри соціальних та поведінкових наук
Херсонський державний аграрно-економічний університет,
Херсон-Кропивницький, Україна*

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОТЕНЦІАЛУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ У ВІДНОВЛЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Фермерські господарства на сьогодні виступають найбільш стійкою формою підприємництва в аграрному секторі економіки. Їх роль зростає у світлі необхідності